

Poznań, 26 października 2017 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

SO-IV.431.2.2017.12

**Pan
Roman Boguś
Wójt Gminy Duszniki
ul. Sportowa 1
64-550 Duszniki**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. nr 185, poz. 1092) przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne obejmujące treść projektu wystąpienia pokontrolnego z 26 września 2017 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń.

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Gminy w Dusznikach, ul. Sportowa 1, 64-550 Duszniki, zwanym dalej „jednostką kontrolowaną”. W okresie objętym kontrolą kierownikiem jednostki kontrolowanej był Pan Roman Boguś - Wójt Gminy Duszniki. Funkcję Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego pełniła Pani Aleksandra Kubiak.

Zespół kontrolny

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

1. Zdzisław Giera – starszy inspektor w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu - przewodniczący zespołu kontrolnego;
 2. Hanna Grunwald – inspektor wojewódzki w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu;
 3. Agnieszka Braciszewska – inspektor wojewódzki w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu;
- na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego z 27 czerwca 2017 r. Nr KN-II.0030.284. 2017.1.

Termin rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone 29 czerwca 2017 r.

Zakres kontroli

Kontrolą objęto realizację przez Gminę Duszniki zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w obszarach:

- ewidencji ludności;
- dowodów osobistych;
- rejestracji zdarzeń stanu cywilnego
- administracyjnej zmiany imienia i nazwiska;

w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.

Ocena skontrolowanej działalności

Wojewoda pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości ocenia realizację przez Gminę Duszniki zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w obszarze rejestracji zdarzeń stanu cywilnego oraz zmiany imienia i nazwiska, ewidencji ludności oraz dowodów osobistych.

Na ocenę wpływ miały stwierdzone nieprawidłowości oraz uchybienia polegające na:

- 1) nieprzechowywaniu w aktach sprawy egzemplarza zaświadczenia potwierdzającego dokonane czynności zameldowania i zaświadczenia wydanego na wniosek,
- 2) nieprowadzeniu postępowań meldunkowych zgodnie z przepisami prawa proceduralnego,
- 3) niedoręczaniu za pokwitowaniem pism dotyczących spraw meldunkowych i udostępniania danych.
- 4) nieustalaniu w 5 przypadkach (18%) zgodności danych posiadacza utraconego dowodu osobistego przy przyjmowaniu dokumentów o wydanie dowodu osobistego,
- 5) nieoznaczaniu we właściwy sposób dokumentów akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego oraz błędnym nadaniu decyzjom o zmianie imienia i nazwiska daty ostateczności decyzji,
- 6) nadawaniu decyzjom o zmianie imienia i nazwiska daty ich ostateczności w dniu odbioru decyzji przez stronę postępowania.

Ustalenia kontroli

Stosownie do zapisów art. 6 ust. 4 ustawy - Prawo o aktach stanu cywilnego¹, Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Dusznikach jest Pani Aleksandra Kubiak. Zgodnie z postanowieniami regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy Duszniki², kontrolowanymi zagadnieniami zajmowały się: Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego i Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego na stanowisku ds. Obywatelskich. Pracownicy zajmujący ww. stanowiska posiadali upoważnienia do przetwarzania danych w rejestrach centralnych PESEL, Rejestrze Dowodów Osobistych i Rejestrze Stanu Cywilnego oraz kartę kryptograficzną. Pracownicy wykonujący czynności na obu tych stanowiskach posiadali zakresy obowiązków służbowych, w którym wpisane były obowiązki związane z realizacją zadań objętych kontrolą.

Dowód: zał. od Nr 1 do Nr 4.

I. Ewidencja ludności.

1. Wykonywanie czynności materialno-technicznych w postaci przyjęcia i zarejestrowania zgłoszeń meldunkowych oraz aktualizacja rejestru PESEL o dane dot. zgłoszeń meldunkowych.

W badanym okresie w gminie Duszniki dokonano 442 zgłoszenia meldunkowe. Kontrola 9 formularzy meldunkowych³ (tj. 2%), przyjętych w kontrolowanym okresie, wykazała, że wszystkie badane zgłoszenia meldunkowe zostały dokonane na właściwych formularzach, zgodnie z obowiązującymi załącznikami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 września 2011 r. w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego i zawierały dane przewidziane w art. 28 ust. 1 i art. 30 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 24 września

1 Dz. U. poz. 1741 ze zm. i z 2016 r. poz. 2064 (zwane dalej ustawą – Prawo o aktach stanu cywilnego).

2 Wprowadzony zarządzeniem Wójta Gminy Duszniki nr 100/15 z dnia 17 grudnia 2015 r. oraz nr 12/16 z dnia 21 marca 2016 r.

3 RSO.5343.2.1.2016, RSO.5343.1.10.2016, RSO.5343.2.44.2016, RSO.5343.3.1.2016, RSO.5343.3.6.2016, RSO.5343.1.52.2016, RSO.5343.1.112.2016, RSO.5343.1.152.2016, RSO.5343.1.2.2016,

2010 r. o ewidencji ludności⁴. Wszystkie formularze stosowane przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego zawierały potwierdzenie pobytu w lokalu, w formie własnoręcznego podpisu właściciela lub innego podmiotu dysponującego tytułem prawnym, zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności.

Przepis art. 32 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności stanowi, że osobie dopełniającej obowiązku zameldowania na pobyt stały, organ dokonujący zameldowania wydaje z urzędu zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt stały. W rejestrze PESEL dokonano rejestracji danych meldunkowych we wszystkich badanych sprawach, co sprawdzono podczas kontroli w aplikacji Źródło.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 1 do Nr EL 9, zał. Nr 5.

2. Usuwanie niezgodności w rejestrach, w tym obsługa zleceń usunięcia niezgodności.

W kontrolowanym okresie w rejestrze PESEL usunięto 175 niezgodności, z czego 105 na wniosek innego organu, a 70 dotyczyło usunięcia niezgodności własnych.

Dowód: zał. Nr 6.

3. Wydawanie decyzji w sprawach meldunkowych.

Stosownie do postanowień art. 31 i art. 35 ustawy o ewidencji ludności organ gminy wydaje decyzje o zameldowaniu lub wymeldowaniu. W badanym okresie wydano 35 decyzji meldunkowych. Badanie 8 postępowań administracyjnych⁵ (tj. 23%) wykazało, że w podjętych przez organ postępowaniach zawiadamiano strony o wszczęciu postępowania stosownie do postanowień art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego⁶. Z każdej czynności postępowania sporządzano protokół zgodny z wymogami art. 67 k.p.a. Po zebraniu materiału dowodowego dokonano prawidłowej oceny zebranego materiału dowodowego w myśl art. 80 k.p.a. Wydana decyzja zawierała wszystkie elementy określone w art. 107 k.p.a. Za wydanie decyzji została pobrana opłata skarbową zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej⁷. Akta prowadzonych spraw zawierały metrykę w myśl art. 66a § 1 k.p.a. rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia metryki sprawy⁸. W przypadku umorzenia postępowania poinformowano wnioskodawcę o możliwości zwrotu opłaty skarbowej na jego wniosek zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o opłacie skarbowej.

Dowód: arkusze kontroli Nr EL 10 do Nr EL 17, zał. Nr 7.

4. Nadawanie numeru PESEL.

W badanym okresie nie stwierdzono przypadków nadania numeru PESEL na wniosek, w trybie art. 16 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności. Nadano 11 numerów PESEL przy czynności zameldowania osób na terenie gminy.

Dowód: arkusze kontroli Nr EL 18, zał. Nr 8.

5. Udostępnianie danych i wydawanie zaświadczeń z rejestru mieszkańców i z rejestru zamieszkania cudzoziemców.

Stosownie do postanowień art. 50 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności, dane z rejestru mieszkańców udostępniają organy gmin prowadzące te rejestry. W kontrolowanym okresie

4 Dz. U. z 2015 r. poz. 388 ze zm. (zwana dalej ustawą o ewidencji ludności).

5 RSO.5342.1.1.2016, RSO.5342.1.5.2016, RSO.5345.1.10.2016, RSO.5342.1.15.2016, RSO.5345.1.20.2016, RSO.5342.1.25.2016, RSO.5342.1.26.2016, RSO.5342.2.1.2016,

6 Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm. i Dz. U. z 2016 r. poz. 23 ze zm. (zwana dalej k.p.a.),

7 Dz. U. z 2015 r. poz. 783 ze zm. i Dz. U. z 2016 r. poz. 65 ze zm. (zwana dalej ustawą o opłacie skarbowej),

8 Dz. U. z 2012 r. poz. 250

138 razy udostępniano dane z rejestru mieszkańców. Badanie 15 spraw⁹ (tj. 12% wszystkich przypadków) dotyczących udostępniania danych z ww. rejestru wykazało, że wszystkie wnioski złożone były na formularzach zgodnych ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2011 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych po wykazaniu interesu faktycznego¹⁰. Odpowiedź była podpisywana przez Wójta, tj. organ gminy zgodnie z art. 50 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności. Na podstawie art. 53 pkt 2 pobrano opłatę za udostępnianie danych od spraw¹¹, w kwocie 31 zł określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 września 2011 r. w sprawie opłat za udostępnianie danych z rejestrów mieszkańców, rejestrów zamieszkania cudzoziemców oraz rejestru PESEL¹², a pozostałe 12 wnioski były zwolnione z opłaty za udostępnianie danych, na podstawie art. 53 pkt 1 ustawy o ewidencji ludności.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 19 do Nr EL 33, zał. Nr 9.

Stosownie do postanowień art. 45 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności, zaświadczenia z rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania cudzoziemców wydaje się na wniosek zainteresowanej osoby. W kontrolowanym okresie wydano 207 zaświadczeń. We wszystkich spośród 15 zbadanych spraw¹³ (7% wszystkich przypadków), wnioski o wydanie zaświadczeń były kompletne, złożono je w formie pisemnej. Obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej wynika z art. 1 ustawy o opłacie skarbowej, a wysokość opłaty za czynności organu administracji w kwocie 17 zł wynika z załącznika do ww. ustawy poz. II.2. We wszystkich zbadanych przypadkach pracownik sprawdzał obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej i dokumentował tę czynność, stosownie do postanowień § 4 ust. 1 pkt 1 oraz pkt 3 lit.a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej¹⁴. W 3 przypadkach opłata skarbową wniesiona była we właściwej wysokości, a w 12 przypadkach wnioski były zwolnione z wniesienia tej opłaty.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 34 do Nr EL 48, zał. Nr 10 do Nr 11.

W działalności kontrolowanej jednostki w obszarze ewidencji ludności stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- W aktach postępowań administracyjnych:
 - w 2 sprawach¹⁵ nie wszczęto postępowań administracyjnych, naruszając art. 61 § 1 k.p.a., stanowiący, że postępowanie administracyjne wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu,
 - w 5 sprawach¹⁶ powołano niewłaściwą podstawę prawną wezwań osób do udziału w podejmowanych czynnościach, naruszając art. 50 § 1 k.p.a. o zapisie, że organ administracji publicznej może wzywać osoby do udziału w podejmowanych czynnościach i do złożenia wyjaśnień lub zeznań osobiście, przez pełnomocnika, na piśmie lub w formie dokumentu elektronicznego, jeżeli jest to niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy lub dla wykonywania

9 RSO.5345.4.2016, RSO.5345.14.2016, RSO.5345.24.2016, RSO.5345.34.2016, RSO.5345.44.2016, RSO.5345.54.2016, RSO.5345.64.2016, RSO.5345.74.2016, RSO.5345.84.2016, RSO.5345.94.2016, RSO.5345.104.2016, RSO.5345.114.2016, RSO.5345.124.2016, RSO.5345.134.2016, RSO.5345.144.2016,

10 Dz. U. z 2011 nr 243 poz. 1450,

11 RSO.5345.24.2016, RSO.5345.74.2016, RSC.5345.134.2016,

12 Dz. U. z 2015 r. poz. 1388,

13 RSO.5345.1.1.2016, RSO.5345.1.11.2016, RSO.5345.1.21.2016, RSO.5345.1.31.2016, RSO.5345.1.41.2016, RSO.5345.1.51.2016, RSO.5345.1.61.2016, RSO.5345.1.71.2016, RSO.5345.1.81.2016, RSO.5345.1.91.2016, RSO.5345.1.101.2016, RSO.5345.1.111.2016, RSO.5345.1.121.2016, RSO.5345.1.131.2016, RSO.5345.1.141.2016,

14 Dz. U. z 2007 r. nr 187 poz. 1330,

15 RSO.5342.1.10.2016, RSO.5342.1.20.2016,

16 RSO.5342.1.5.2016, RSO.5342.1.15.2016, RSO.5342.1.25.2016, RSO.5342.1.26.2016, RSO.5342.2.1.2016,

- czynności urzędowych,
- w 2 sprawach¹⁷ nie zawiadomiono strony o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu z zeznań świadków, oględzin, naruszając art. 79 § 1 k.p.a., w myśl którego strona powinna być zawiadomiona o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu z zeznań świadków, biegłych lub oględzin przynajmniej na siedem dni przed terminem,
 - w 2 sprawach¹⁸ nie poinformowano strony o zakończeniu postępowania administracyjnego, naruszając art. 10 § 1 k.p.a. stanowiący, że organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań,
 - w 3 sprawach¹⁹ nie załatwiano sprawy w terminie naruszając art. 36 § 1 k.p.a., w którym jest mowa, że o każdym przypadku niezakończenia sprawy w terminie określonym w art. 35 lub w przepisach szczególnych organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy,
 - w 6 sprawach²⁰ nieprawidłowo doręczono korespondencję (brak zwrotnych potwierdzeń odbioru), naruszając art. 39 k.p.a. stanowiący, że organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem przez operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe²¹, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy.

Z wyjaśnień Wójta wynika, że w sprawie nr RSO.5342.1.10.2016 umorzono postępowanie ze względu na wycofanie wniosku przez stronę, natomiast w sprawie nr RSO.5342.1.20.2016 przeprowadzono postępowanie zakończone wydaniem decyzji z 15 grudnia 2015 r. o odmowie wymeldowania. Wobec powyższego organ wydał postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania na podstawie art. 61a § 1 k.p.a. Z wyjaśnień Wójta wynika, że zwrotne potwierdzenia odbioru są gromadzone w odrębnych teczkach i w miarę możliwości czasowych pracownika dopinane do dokumentacji postępowania.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 10 do Nr EL 17.

- w aktach 6 spraw²² nie przechowywano egzemplarza zaświadczenia potwierdzającego dokonanie czynności, wydanego zgłaszającemu, co stanowi naruszenie § 60 ust. 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych²³. Zgodnie z przywołanym przepisem, prowadzący sprawę włącza do akt sprawy podpisany egzemplarz pisma wychodzącego przeznaczony do włączenia do akt sprawy. Zastępca Kierownika USC poinformował, że zaświadczenia o zameldowaniu wydaje w 1 egzemplarzu zainteresowanym.

Z wyjaśnień Zastępcy Wójta Gminy Duszniki²⁴ wynika, że zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt stały wydaje się w jednym egzemplarzu wnioskodawcy, na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności, a przepisy nie określają

17 RSO.5342.1.15.2016, RSO.5342.2.1.2016,

18 RSO.5342.1.1.2016, RSO.5342.1.15.2016

19 RSO.5342.1.5.2016, RSO.5342.1.25.2016, RSO.5342.2.1.2016

20 RSO.5342.1.1.2016, RSO.5342.1.5.2016, RSO.5342.15.5.2016, RSO.5342.1.25.2016, RSO.5342.1.26.2016, RSO.5342.2.1.2016

21 Dz. U. z 2016 r. poz. 1113 ze zm.

22 RSO.5343.1.2.2016, RSO.5343.1.10.2016, RSO.5343.1.52.2016, RSO.5343.1.112.2016, RSO.5343.1.152.2016, RSO.5343.3.1.201.

23 Dz. U. 2011 r. nr 14 poz. 67 ze zm. (zwana dalej instrukcją kancelaryjną).

24 Pismo z dnia 19 lipca 2017 r. nr RSO.1710.2.1.2017 (zwane dalej wyjaśnieniami Wójta).

jednoznacznie obowiązku pozostawienia kopii zaświadczenia w dokumentacji urzędowej.

Dowód: arkusze kontroli Nr EL 1 do Nr EL 9.

- w aktach wszystkich zbadanych spraw²⁵ przy odpowiedziach na wnioski o udostępnienie danych z rejestrów mieszkańców brak jest zwrotnych potwierdzeń odbioru, co stanowi naruszenie art. 39 k.p.a., w którym jest mowa, że organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem przez operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe²⁶, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy.
Z wyjaśnień wynika, że odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców oraz z rejestru zamieszkania cudzoziemców są wysyłane listami poleconymi (bez potwierdzenia odbioru przesyłki), a ich nadanie każdorazowo odnotowuje się w pocztowej książce nadawczej urzędu.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 19 do Nr EL 33.

- w aktach wszystkich zbadanych spraw²⁷ nie przechowywano egzemplarza zaświadczenia potwierdzającego dokonanie czynności, wydanego zgłaszającemu, co stanowi naruszenie § 60 ust. 4 instrukcji kancelaryjnej. Zgodnie z przywołanym przepisem, prowadzący sprawę włącza do akt sprawy podpisany egzemplarz pisma wychodzącego przeznaczony do włączenia do akt sprawy.
Zastępca Kierownika USC poinformował, że zaświadczenia o zameldowaniu wydaje w 1 egzemplarz zainteresowanemu, bez zbędnej zwłoki tj. „od ręki”.
Z wyjaśnień Wójta wynika, że przepisy nie określają jednoznacznie obowiązku gromadzenia kopii wydanych zaświadczeń, przechowywane są kopie wydanych na wnioski zaświadczeń na pobyt czasowy z rejestru zamieszkania cudzoziemców ponieważ są często wykorzystywane.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 34 do Nr EL 48.

II. Dowody osobiste.

1. Przyjmowanie dokumentów stanowiących podstawę do wydawania dowodu osobistego.

W badanym okresie w jednostce kontrolowanej przyjęto 970 wniosków o wydanie dowodu osobistego. Na podstawie 20 zbadanych spraw²⁸ (2%) stwierdzono, że wnioski złożono na formularzu zgodnym ze wzorem zał. nr 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawie wydawania dowodów osobistych, ich utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu²⁹. Pracownik odnotował na wniosku w formie adnotacji sposób

25 RSO.5345.4.2016, RSO.5345.14.2016, RSO.5345.24.2016, RSO.5345.34.2016, RSO.5345.44.2016, RSO.5345.54.2016, RSO.5345.64.2016, RSO.5345.74.2016, RSO.5345.84.2016, RSO.5345.94.2016, RSO.5345.104.2016, RSO.5345.114.2016, RSO.5345.124.2016, RSO.5345.134.2016, RSO.5345.144.2016,

26 Dz. U. z 2016 r. poz. 1113 ze zm.,

27 RSO.5345.1.1.2016, RSO.5345.1.11.2016, RSO.5345.1.21.2016, RSO.5345.1.31.2016, RSO.5345.1.41.2016, RSO.5345.1.51.2016, RSO.5345.1.61.2016, RSO.5345.1.71.2016, RSO.5345.1.81.2016, RSO.5345.1.91.2016, RSO.5345.1.101.2016, RSO.5345.1.111.2016, RSO.5345.1.121.2016, RSO.5345.1.131.2016, RSO.5345.1.141.2016,

28 Nr CCC 426011, CCD 044869, CDK 054572, CCV 256069, CCG 392512, CCI 736963, CCG 827722, CDK 233162, CBZ 036760, CCJ 899737, CDH 457752, CBV 703284, CCW 950059, CBZ 355915, CCW 115180, CCW 044822, CCL 025354, CBV 403283, CDS 668667, CDP 258739,

29 Dz. U. z 2015 r. poz. 212 (zwane dalej rozporządzeniem w sprawie dowodów osobistych),

ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu - § 9 ust. 4 rozporządzenia w sprawie dowodów osobistych. We wszystkich zbadanych przypadkach odbiór dowodu osobistego został potwierdzony przez właściwą osobę na formularzu zgodnym z obowiązującym wzorem. Było to zgodne z postanowieniami art. 30 ust. 1 ustawy o dowodach osobistych³⁰ oraz § 13 ust. 1 i zał. nr 4 rozporządzenia w sprawie dowodów osobistych.

Dokumentacja związana z dowodami osobistymi w formie papierowej przechowywana była w kopertach dowodowych, oznaczonych imieniem i nazwiskiem osoby, imieniem ojca, datą urodzenia, numerem PESEL oraz serią i numerem dowodu osobistego, tj. zgodnie z przepisami art. 62 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 ustawy o dowodach osobistych.

Dowód: arkusze kontroli Nr DO 1 do Nr DO 20.

2. Przyjmowanie zgłoszeń o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego.

W badanym okresie w kontrolowanej jednostce 31 razy zgłoszono utratę lub uszkodzenie dowodu osobistego. Badanie 7 spraw³¹ (23 %) wykazało, że we wszystkich przypadkach posiadacze dowodu osobistego zgłaszali utratę dowodu osobistego na formularzu stanowiącym zał. nr 5 do rozporządzenia w sprawie dowodów osobistych. We wszystkich badanych sprawach formularze utraty dowodu osobistego przechowywane były w kopertach dowodowych, a zaświadczenie o utracie dowodu osobistego wydawane było w jednym egzemplarzu zainteresowanemu zgodnie z § 18 rozporządzenia w sprawie dowodów osobistych.

Dowód: arkusze kontroli Nr DO 21 do Nr DO 27.

Dokonana w trakcie kontroli weryfikacja informacji o liczbie unieważnionych dowodów osobistych, przekazanych przez gminę Duszniki na potrzeby obliczenia wysokości dotacji w 2016 r., wykazała, że przesłane wielkości nie były zawyżone.

Dowód: zał. od Nr 12 do Nr 13.

W działalności kontrolowanej jednostki w obszarze dowodów osobistych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- Stwierdzono, że w 5 przypadkach zgłoszeń utraty dowodu osobistego (71% badanych)³² organ gminy nie ustalił zgodności danych posiadacza utraconego lub uszkodzonego dowodu z danymi zawartymi w dostępnych rejestrach publicznych oraz na podstawie innych dokumentów tożsamości jeśli są dostępne, co narusza § 17 rozporządzenia w sprawie dowodów osobistych stanowiącego, że organ gminy lub konsul powiadomiony o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego ustala zgodność danych posiadacza utraconego lub uszkodzonego dowodu osobistego z danymi zawartymi w dostępnych rejestrach publicznych oraz na podstawie innych dokumentów tożsamości, jeśli są dostępne.

Z wyjaśnień Wójta wynika, że pracownik każdorazowo potwierdzał tożsamość osób zgłaszających zagubienie dowodu osobistego przez porównanie wizerunku w Rejestrze Dowodów Osobistych, w pozostałych rejestrach oraz na podstawie innych posiadanych dokumentów, a brak adnotacji wynikał z większej liczby interesantów.

Dowód: arkusze kontroli Nr DO 21 do Nr DO 27.

III. Rejestracja zdarzeń stanu cywilnego.

30 Dz. U. z 2015 r. poz. 2281 ze zm. i Dz. U. z 2016 r. poz. 1579 (zwana dalej ustawą o dowodach osobistych),

31 CDE 782291, CDE 201783, CCE 063500, CCA 850045, CCM 232942, CCV232670, CCP 059610,

32 CDE 782291, CCE 063500, CCM 232942, CCV232670, CCP 059610,

1. Rejestracja stanu cywilnego.

W 2016 r. w gminie Duszniki sporządzono 7 aktów urodzenia (transkrypcje zagranicznych dokumentów stanu cywilnego), 40 aktów małżeństwa (w tym: 20 ślubów konkordatowych, 2 transkrypcje zagranicznych dokumentów stanu cywilnego i 18 ślubów cywilnych) oraz 43 akty zgonu (rejestracja w trybie zwykłym). Badanie 10 akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego oraz dotyczących ich aktów stanu cywilnego zarejestrowanych w rejestrze stanu cywilnego³³ wykazało że we wszystkich przypadkach rejestracji zdarzeń została zachowana właściwość miejscowa kierownika urzędu stanu cywilnego, stosownie do art. 13 ust. 1 i 2 ustawy prawo o aktach stanu cywilnego. W aktach zbiorowych aktów urodzeń, małżeństw i zgonów znajdowały się wymagane i poprawnie sporządzone dokumenty. Uiszczenie opłaty skarbowej wymaganej w przypadku rejestracji małżeństw i transkrypcji zagranicznego dokumentu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego zostało udokumentowane dowodem jej wpłaty w wymaganej wysokości. W kontrolowanych przypadkach zdarzenia stanu cywilnego zostały zarejestrowane w ustawowo wymaganym terminie.

Dowód: arkusze kontroli - Nr USC - 1 do 10

2. Wydawanie odpisów aktów stanu cywilnego na wniosek.

W 2016 r. w gminie Duszniki wydano 625 odpisów aktów stanu cywilnego. Badanie 14 (2,2%) spraw dotyczących wydania na wniosek odpisu aktu stanu cywilnego³⁴ wykazało, że wszystkie wnioski o wydanie odpisów aktu stanu cywilnego zostały złożone przez uprawnione osoby fizyczne lub prawne. Do wniosków zostały dołączone dowody uiszczenia opłaty skarbowej lub została odnotowana informacja o zwolnieniu z tej opłaty wraz ze wskazaniem podstawy prawnej zwolnienia. W 12 przypadkach odpisy zostały odebrane osobiście (na wniosku potwierdzenie odbioru podpisem osoby odbierającej, adnotacja urzędowa zawierająca: numer aktu w rejestrze stanu cywilnego, termin wydania), a w 2 przypadkach odpisy zostały doręczone za pokwitowaniem przez operatora pocztowego (w aktach sprawy znajdowały się zwrotne potwierdzenia odbioru).

Dowód: arkusze kontroli - Nr USC -11 do 24

3. Migracja aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego.

W badanym okresie w gminie Duszniki dokonano migracji 626 aktów stanu cywilnego, w tym 197 aktów urodzenia, 303 aktów małżeństwa i 126 aktów zgonu. Badanie próby składającej się z 16 (2,4%) aktów stanu cywilnego³⁵ przeniesionych z ksiąg do rejestru stanu cywilnego wykazało, że migracji dokonano poprawnie zgodnie z wymogiem rozporządzenia³⁶. Treść wzmianek dodatkowych oraz przypisków wpisanych do aktów

33 Akty zgonów posiadających oznaczenie akt zbiorowych: USC.5351.11.2016, USC.5351.21.2016, USC.5351.31.2016; akty małżeństw posiadające oznaczenie akt zbiorowych: USC.5351.1.2016, USC.5351.11.2016, USC.5351.21.2016, USC.5351.31.2016; transkrypcję aktów urodzenia posiadających oznaczenie akt zbiorowych: USC.5353.1.2016, USC.5353.8.2016; transkrypcję aktu małżeństwa posiadających oznaczenie akt zbiorowych: USC.5353.5.2016.

34 Wnioski wpisane do spisu spraw z 2016 r. oznaczonego USC.5362, pod liczbą porządkową spisu spraw: 2, 25, 51, 75, 102, 151, 201, 252, 301, 317, 328, 353, 385, 401,

35 AZ Nr 43/1978 - data przeniesienia 13-09-2016; AZ Nr 30/2000 - data przeniesienia 16-09-2016; AZ Nr 14/2005 - data przeniesienia 24-08-2016; AZ Nr 5/2007 - data przeniesienia 04-05-2016; AZ Nr 15/2010 - data przeniesienia 21-12-2016; AM Nr 3/1989 - data przeniesienia 13-07-2016; AM Nr 35/1991 - data przeniesienia 30-06-2016; AM Nr 30/1998 - data przeniesienia 11-10-2016; AM Nr 18/1999 - data przeniesienia 20-07-2016; AM Nr 5/2000 - data przeniesienia 07-11-2016; AM Nr 1/2010 - data przeniesienia 03-11-2016; AM Nr 2/2010 - data przeniesienia 03-11-2016; AM Nr 1/2013 - data przeniesienia 15-07-2016; AM Nr 16/2013 - data przeniesienia 15-07-2016; AM Nr 22/2014 - data przeniesienia 16-05-2016; AM Nr 34/2014 - data przeniesienia 22-07-2016,

36 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 lutego 2015 r. w sprawie przenoszenia aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego (Dz. U. poz. 204).

w księgach stanu cywilnego była dołączana do aktu w rejestrze stanu cywilnego zgodnie z wymogami oraz w odpowiednich polach aktu stanu cywilnego. W aktach stanu cywilnego sporządzonych w księgach stanu cywilnego, po dokonaniu przeniesienia aktu do rejestru stanu cywilnego, w rubryce wzmianka dodatkowa, po lewej stronie aktu, został naniesiony zapis (pieczęć) o przeniesieniu aktu do rejestru stanu cywilnego na podstawie art. 124 ust. 1 prawa o aktach stanu cywilnego, z oznaczeniem daty przeniesienia, numeru aktu w rejestrze stanu cywilnego. Natomiast w przeniesionych aktach w rejestrze stanu cywilnego odnotowano numer historyczny aktu.

Dowód: Załączniki USC Nr 14 - 16.

W działalności kontrolowanej jednostki w obszarze rejestracji zdarzeń stanu cywilnego stwierdzono następujące uchybienie:

- Żaden dokument akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (za wyjątkiem załączonych kart tytułowych), nie został opisany numerem aktu oraz datą sporządzenia aktu, czym nie spełniono wymogu zawartego w § 43 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego³⁷. Nie właściwy jest pogląd zawarty w wyjaśnieniu Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Dusznikach, że cytowany przepis określa konieczność oznaczenia akt zbiorowych, jako zbioru dokumentów stanowiących podstawę sporządzenia aktu a przyjęty system gromadzenia i oznakowania akt zbiorowych pozwala na ich identyfikację i powiązanie z danym aktem stanu cywilnego, gdyż faktem jest, że dokument akt zbiorowych po wyjęciu z teczki aktowej nie jest w żaden sposób przypisany do akt zbiorowych aktu rejestracji stanu cywilnego, którego dotyczy.

Dowód: arkusze kontroli - Nr USC - 1 do 10, załącznik Nr 17

IV. Administracyjna zmiana imienia i nazwiska

W badanym okresie przyjęto 9 wniosków o zmianę imienia lub nazwiska. Kontrolą objęto wszystkie 9 spraw³⁸. Wnioski o zmianę imienia i nazwiska były składane osobiście w Urzędzie Stanu Cywilnego w Dusznikach i dotyczyły osób posiadających obywatelstwo polskie. Wnioski sformułowano poprawnie, zgodnie z wymogami ustawodawcy – art. 11 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska³⁹. Podstawa prawna powołana w sprawdzonych decyzjach jest prawidłowa. Przedmiotowe decyzje zawierają informację o odstąpieniu od uzasadnienia decyzji ponieważ uwzględniają one w całości żądanie strony - art. 107 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego, oraz pouczenie o możliwości złożenia odwołania, z podaniem terminu do jego złożenia oraz organu, do którego należy je złożyć. Sprawy zostały załatwione w terminie określonym w art. 35 Kodeksu postępowania administracyjnego. Uzasadnienia wniosków oraz dołączone dokumenty wskazują na zasadność podjętych przez Kierownika USC w Dusznikach rozstrzygnięć. Za wydanie decyzji pobierano opłatę skarbową w wysokości 37 zł, co udokumentowano w aktach sprawy dowodem potwierdzenia uiszczenia opłaty skarbowej oraz zapisem i pieczęcią na wydanych decyzjach. Zgodnie z postanowieniem art. 66a § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, w aktach ww. spraw znajdowały się metryki spraw.

37 Dz. U. 2016 r. poz. 1904,

38 Wykaz spraw objętych kontrolą: USC.5355.1.2016, USC.5355.2.2016, USC.5355.3.2016, USC.5355.5.2016, USC.5355.6.2016, USC.5355.7.2016, USC.5355.8.2016, USC.5355.9.2016, USC.5355.10.2016,

39 Dz. U. z 2016 r. poz. 10,

W działalności kontrolowanej jednostki w obszarze administracyjnej zmiany imienia i nazwiska stwierdzono nieprawidłowość polegającą na:

- Nadaniu wydanym decyzjom ich daty ostateczności w dniu odbioru decyzji przez stronę postępowania. Zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu, co nie oznacza, że z chwilą odbioru decyzji przez stronę postępowania, decyzja staje się ostateczna, a biorąc pod uwagę fakt, iż w przedmiotowych decyzjach poucza się o prawie strony do wniesienia odwołania, wyznaczenie daty ostateczności decyzji z dniem doręczenia jej stronie jest sprzeczne z pouczeniem. Ponadto w aktach postępowań administracyjnych brakuje udokumentowania przekazania wydanych decyzji do kierowników, którzy sporządzili akty urodzeń i małżeństwa dotyczące osoby, której zmiana imienia lub nazwiska dotyczy, stosownie do wymogu art. 13 ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Nie można się zgodzić z wyjaśnieniem⁴⁰, że decyzjom o zmianie imienia i nazwiska nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności, gdyż decyzja może zostać wykonana nie wcześniej niż z datą jej odbioru przez stronę postępowania, natomiast datą ostateczności decyzji jest data upływu terminu do wniesienia odwołania.

(Dowód: Arkusze kontroli Nr ZIN 1/2017 do Nr ZIN 9/2017 i załącznik Nr 18.

Ponadto stwierdzono uchybienia w sprawach oznaczonych:

- USC.5355.1.2016, USC.5355.2.2016 - dotyczących zmiany nazwiska noszonego. Wnioskowano o powrót do nazwiska rodzowego po uzyskaniu rozwodu. W aktach sprawy brak odpisu aktu małżeństwa ze wzmianką o rozwiązaniu małżeństwa przez rozwód.
(Dowód: Arkusze kontroli Nr ZIN 1/2017, ZIN 2/2017; Załączniki Nr: ZIN-1, ZIN-2)
- USC.5355.3.2016 - wprowadzono nowy wzór wniosku, zgodnie z zaleceniami ustawodawcy w art. 11 ww. Ustawy uzupełniono wniosek o pkt 3 i pkt 6 w ust. 1. Stwierdzono nieprawidłowe sformułowanie we wniosku punktu: *Miejsce sporządzenia aktu urodzenia małoletnich dzieci, jeśli zmiana imienia lub nazwiska dotyczy tych aktów* – o zmianę imienia dziecka wnioskuje matka. Wniosek dotyczący osób małoletnich powinien dawać jasne wytyczne, kogo wymagane dane mają dotyczyć – rodzica składającego wniosek w imieniu dziecka czy dziecka. Brak dokumentacji potwierdzającej pokrewieństwo – kopii aktu urodzenia lub adnotacji o wglądzie do aktu z podaniem jego numeru.
(Dowód: Arkusz kontroli Nr ZIN 1/2017; Załączniki Nr: ZIN-3).
- USC.5355.6.2016 - dokonano zmiany nazwiska rodzowego małoletniej córki na wniosek matki, na nazwisko obecnego męża matki dziecka. Zgodę na zmianę podpisał ojciec dziecka – brak dokumentów potwierdzających pokrewieństwo obojga rodziców z dzieckiem oraz aktu małżeństwa matki i jej męża.
(Dowód: Arkusz kontroli Nr ZIN 2/2017; Załączniki Nr: ZIN-6).
- USC.5355.8.2016 - dotyczyła zmiany nazwiska noszonego na nazwiska rodowe, po orzeczeniu o rozwodzie. Strona wycofała wniosek. Błędnie wydano decyzję o umorzeniu postępowania administracyjnego, powołując się na art. 105 § 1 –

40 Wyjaśnienia Wójta - pismo z 14 września 2017 r. nr RSO.1710.2.1.2017,

beprzedmiotowość postępowania. Wnioskodawczyni nie uiściła opłaty skarbowej, a postępowanie w takich przypadkach reguluje art. 261 Kodeksu postępowania administracyjnego.

(Dowód: Arkusz kontroli Nr ZIN 3/2017; Załączniki Nr: ZIN-8)

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia kontroli wnoszę o:

1. Wydawanie dowodów osobistych na podstawie kompletnych wniosków.
2. Doręczanie pism za pokwitowaniem i włączenie do akt postępowań administracyjnych zwrotnych potwierdzeń odbioru.
3. Przechowywanie w aktach sprawy egzemplarza zaświadczenia z rejestru mieszkańców wydanego na wniosek.
4. Oznaczenie dokumentów akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego numerem aktu oraz datą sporządzenia aktu.
5. Nieopatrywanie decyzji o zmianie imienia i nazwiska pieczęcią o dacie ostateczności decyzji.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Ponadto informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
(-) Marlena Małąg
Wicewojewoda Wielkopolski